

Bijlage 1 - Materiële vereisten

Bijlage bij de visietekst muzische vorming

Een ruim en gevarieerd aanbod aan vormgevingsmiddelen ondersteunt leerlingen in het creatieve communiceren en in het expressief uitdrukken van hun ideeën, emoties en persoonlijke ervaringen. De materialenlijst die volgt, is bewust algemeen en inspirerend opgesteld. Ze geeft mogelijke suggesties van materialen, zonder deze als verplicht voor te schrijven. Wanneer binnen een muzisch domein van leerlingen wordt verwacht dat zij bepaalde technieken of vaardigheden verkennen en toepassen, is het wel belangrijk dat scholen minimaal over geschikte middelen beschikken om deze leerervaringen mogelijk te maken. Daarvoor volstaat doorgaans een eenvoudige basisuitrusting; gespecialiseerde of kostbare materialen zijn niet noodzakelijk.

In de minimumdoelen worden specifieke vormgevingsmiddelen genoemd die leerlingen moeten kunnen verkennen, gebruiken en toepassen. Deze zijn gemarkeerd zodat duidelijk is welke middelen met de minimumdoelen verbonden zijn.

Tip: Voor specifieke of minder courante materialen kunnen scholen samenwerken met lokale partners, zoals cultuur- en jeugdorganisaties, uitleendienst, (muziek)academies of gemeentelijke diensten. Op die manier kunnen leerlingen toch kennismaken met diverse instrumenten, materialen en technieken, zonder dat de school elk item zelf hoeft aan te kopen.

Kleuterschool	Omschrijving van de materialen
beeld	• Materiaal om op verschillende dragers: ○ te tekenen ○ te kleuren ○ te schilderen ○ te knippen en te plakken ○ te stempelen • constructiemateriaal • plastische materialen • (kunst)boeken Suggesties (zie vormgevingsmiddelen): (kleur)potlood, penseel, verf (plakkaatverf, vingerverf), stempels, verschillende soorten (teken)papier, vetkrijt, kwasten, stof, draad, wol, waardevol kosteloos materiaal, zand, wasco, krijt, plasticine, klei, houtskool, lichtbronnen, ...
muziek	Een gevarieerd en voldoende uitgerust basis-instrumentarium dat samenspel met alle leerlingen van een klas toelaat met daarin: • klein slagwerk • ritmische instrumenten • eenvoudig melodische instrumenten • geluidsinstallatie • geluidsversterker/luidsprekers • gevarieerd aanbod kinderliederen

muziek	Suggesties (zie vormgevingsmiddelen): de stem, handtrom, triangel, tamboerijn, fluit, ritmestokjes, woodblock, toeter, claves, verschillende soorten shakers en sleebellen, xylofoon, raspen, schudeitjes, allerlei voorwerpen om geluiden te maken, grafische partituren, ritmekaarten, ...
dans	Voldoende ruimte om ongeremd in te bewegen en te dansen met: • het eigen lichaam • gevarieerd aanbod dans- en bewegingsmuziek • dansattributen (vormgevingsmiddelen) • geluidsinstallatie Suggesties (zie vormgevingsmiddelen): sjaaltjes, doeken, linten, ballonnen, kussens, beweegmatjes, staptegels, prentenboeken...
drama	Een speelruimte/speelhoek met materialen die uitnodigen tot fantasierijk (rollen)spel. Suggesties (zie vormgevingsmiddelen): • Handpoppen, verkleedkleden, maskers, attributen, allerlei soorten poppen,... • basismaterialen zoals: lappen, sjaals, doeken, dozen, ... • kamishibai, poppenkast, vertelschermen, vertelscripts, rollenkaarten, materiaal voor schimmenspel, • (prenten)boeken, ...
media	Degelijk computerinfrastructuur met aangepaste software en internetverbinding. Audiovisueel bronnenmateriaal met daarin geluids- muziek- en beeldopnames (foto, video, film, kunst,...) Suggesties (zie vormgevingsmiddelen): • (video)camera • opnameapparatuur(audio/video) • lichtbak • tablet • microfoon • koptelefoon • geluidsversterker/luidsprekers • (digitale) prentenboeken
Lagere school	Omschrijving van de materialen
Beeld	Materiaal om: • te tekenen • te kleuren • te schilderen, • te knippen en te lijmen (collage/assemblage) • afdrukken te kunnen maken • ruimtelijk te construeren • plastische materialen • (kunst)boeken • verschillende dragers (papier, karton, stof,...)

Beeld	Suggesties (zie vormgevingsmiddelen): Grafiet/kleur-potlood, penseel, plakkaatverf (cyaan, magenta, primairgeel), waterverf, drukinkt, drukrol, plexiplaten, stempels, verschillende soorten (teken)papier, vetkrijt, kwasten, stof, draad, wol, waardevol kosteloos materiaal, zand, wasco, krijt, plasticine, natuurklei, (stof)schaar, plakband, papierpulp, bister, houtskool, zoutdeeg, (spek)steen, gips, schuurpapier, inkt, ecoline, lichtbronnen, mozaïek, ...
muziek	Een gevarieerd en voldoende uitgerust basis-instrumentarium dat samenspel met alle leerlingen van een klas toelaat met daarin: • klein slagwerk • ritmische instrumenten • eenvoudig melodische instrumenten • geluidsinstallatie • geluidsversterker/luidsprekers • gevarieerd aanbod kinderliederen Instrumentarium: Woodblocks, toeters, sleebellen, boomwhackers, xylofoons (staafspelen), maracas, guiro's, cabasa's, beatrijngen en claves Suggesties (zie vormgevingsmiddelen): Orff-instrumenten, drum, bekkens, cimbaal, bongo, conga, koebel, ritmestokjes, boomwhackers, woodblock, toeter, sleebel, xylofoon, triangel, guiro, cabasa, beatrijng, maraca, kikkerrasp, ... grafische partituren, ritmekaarten, (digitale)metronoom
dans	Voldoende ruimte om ongeremd in te bewegen en te dansen met: • het eigen lichaam • gevarieerd aanbod dans- en bewegingsmuziek • muziek voor diverse dansstijlen (hier en elders/ vroeger en nu) • dansattributen (vormgevingsmiddelen) • geluidsinstallatie Suggesties (zie vormgevingsmiddelen): doeken, langere linten, hoepel, stok, bal, hoed, stoel, paraplu, vlaggen, danspartituren,...
drama	Een speelruimte/speelhoek met materialen die uitnodigen tot fantasierijk (rollen)spel. Suggesties (zie vormgevingsmiddelen): • verschillende soorten poppen voor poppenspel: poppenkast-, bek-, hand-, vinger, draad-, multiculturele poppen,.... • objecten, figuren • verkleedkleden, kostuums, (culturele)maskers, • grime • attributen, rekwisieten • basismaterialen zoals: lappen, sjaals, • doeken, dozen, ... • theaterteksten, scripts, dialogen,... • kamishibai, projectiemateriaal, materiaal voor schimmenspel, poppenkast,... • (prenten)boeken, verhalen, gedichten, ...

media	Degelijk computerinfrastructuur met aangepaste software en internetverbinding die voor elke leerling toegankelijk is. Audiovisueel bronnenmateriaal met daarin geluids- muziek- en beeldopnames (foto, video, film, kunst,...) Audiovisuele apparatuur met aangepaste software die leerlingen toelaat om geluids- en beeldopnames te maken, te bewerken en te tonen. Suggesties (zie vormgevingsmiddelen): • (video)camera, • lichtbak • lichtbronnen (projectie) • tablets • microfoon • koptelefoons • geluidsversterker/luidsprekers • (digitale) prentenboeken • opnameapparatuur (video/audio) • audiosoftware en beeldbewerkingssoftware • de schijnwerper
-------	---